

[Korsgaard.]

at saaledes er det, og saaledes maa det være. Nu er det jo i Grunden forfærdeligt at tænke paa det Raseri, de radikale Partier udfolder, naar Talen er om Privilegier, der indehaves af faa, og saa se, med hvilken Voldsomhed de forfægter Privilegier, naar der er Tale om Privilegier, der kan indehaves af de fleste (*Trier*: Grundejerprivilegierne). Grundejerne er her en Sag for sig. Her maa man først og fremmest stille sig det simple Spørgsmaal: Har Lejerne i de gamle Huse, takket være den Lovgivning, vi har, ikke et Privilegium? Man kan besvare det med: det har de ikke, men hvis de ikke har det, saa var der ikke nogen Grund til ikke at ophæve Loven. Omvendt, har de Privilegier — og det ligger jo i den Antagelse, man ruller op, at naar Huslejelovgivningen ophæves, vil det betyde saa og saa mange Millioner Kroners Merudgift —, vil det sige, at de Herrer er Forkæmpere for Privilegier, blot der er tilstrækkelig mange, der kan nyde godt af dem.

Har dette noget med social Retfærdighed at gøre? Jeg kan dog vanskeligt tro, at nogen for Alvor kan mene — om der kan tages Stemmer paa det, er noget andet, det maa de Herrer vel sagtens antage —, at det kan have noget som helst med social Retfærdighed at gøre; det benægter i hvert Fald jeg (*Chr. Hansen*: De smaa fattige, der sidder i de gamle Huse!). De smaa fattige, der sidder i de gamle Huse, hvad er det for en Passiar? Hvem er det, der sidder i de gamle Huse? Er det fattige Mennesker, der sidder rundt omkring i den gamle By? Det er jo rent forvirret Tale. Nej, det er selvfølgelig høje og lave, fattige og rige mellem hinanden. Det er et Privilegium strøet ud for alle Vinde uden Hensyn til, om der økonomisk set er nogen som helst Grund til, at de paa-gældende skulde have Privilegiet eller ikke. Man bruger naturligvis, naar man taler i den passende Forsamling, at sige, at det er de fattige. Det er noget Snak. Det er en Blanding af alt muligt, som det maa være.

Men der synes altsaa ikke at kunne være Tvivl om, at man maa erkende, at det er et Privilegium, de sidder paa. Saa spørger jeg: Er dette Privilegium berettiget, samfundsøkonomisk set? Der vil jeg gerne opstille en anden Gruppe af Lejere — Grundejerne interesserer mig i Virkeligheden i denne Forbindelse ikke saa meget (*Chr. Hansen*: Naa, lidt!). Ja, jeg ved ikke, hvorfra det ærede Medlem slutter det, jeg har, saa vidt jeg ved, endnu ikke nævnt Grundejerne med et Ord. Jeg tror gerne, at der indenfor Grundejernes Kreds er ubehagelige Mennesker; at der indenfor Lejernes Kreds ogsaa

er det, derom vil vel ikke en Gang det ærede Medlem være i Tvivl, det, at de er fattige, er vel ikke nok til, at de er behagelige, det er i hvert Tilfælde ikke min Erfaring. Naa, men jeg stiller altsaa de andre Lejere, de Lejere, der ikke har noget Privilegium, op mod dem, der har det, og hvor stort et Tal er saa det? Ja, det fremgaar af Husleje-statistikken, at udenfor de privilegerede Klasser med Hensyn til Husleje er ca. $\frac{1}{4}$ af Storbyens Befolkning. Hvad nu med dem? Hvilken Interesse har de? Har de ingen Rettigheder? Hvorfor maa de ikke komme ind i de Lejligheder, som de andre har? Er deres Lønninger forholdsvis højere end de andres? Er der ikke al menneskelig Sandsynlighed for, at der indenfor denne Klasse af Lejere, hvoriblandt der er mange unge, som har maattet begynde i den vanskelige Starttid, det nu er, er procentvis mindst lige saa mange fattige som i den anden? Jeg gad se den, der vil benægte det.

Hvorledes behandler man nu de nævnte 25 pCt. af Menneskeheden her i Storkøbenhavn? Dem blæser man et Stykke, dem er der ikke een radikal, der interesserer sig for. Men med hvilken Begrundelse er disse Mennesker i og for sig retsløse? Efter de ærede Medlemmers Mening jager man dem ud til en sikkert høj Husleje — for mig at se er det nu problematisk, men de siger fra den Side, at det er en høj Husleje. Altsaa, disse 25 pCt. af Befolkningen har de ingen som helst Medlidenhed med, de skal betale, hvad det koster. Men ikke nok med det, de forhindrer dem i at komme til at bo, hvor de naturligt kunde ønske at bo for at udfolde det Erhverv, som de nu en Gang skal leve af. Det er den Kærlighed, som udvises overfor denne Klasse af Beboere her i Storkøbenhavn. Det er da saa sandelig at give til Kende, hvilken Del af Befolkningen man interesserer sig for og hvilken ikke. Det er at blæse de 25 pCt. af Storkøbenhavns Befolkning et langt Stykke. Man siger til den Del af Befolkningen: Værsgodt, betal I. Og til den anden, i Øjeblikket noget større, Del af Befolkningen siger man — vel sagtens underforstaaet: Vi haaber saa ogsaa at faa jeres Stemmer ved kommende Valg —: I skal have Lov til at nyde et Privilegium, for hvilket der ikke er nogen som helst naturlig samfundsmæssig Begrundelse. Der er jo nemlig ingen som helst Grund til at tro, at de Mennesker, der lever indenfor Storkøbenhavns gamle Ramme, om jeg maa kalde det saa, ikke i deres Indtægtsforhold skulde have haft akkurat den samme Udvikling som de, der lever udenfor denne Ramme, ja, jeg vil endda paastaa, at Sand-